



Repertoriul jurisprudenței

Cauza C-537/13

**Birutė Šiba
împotriva
Arūnas Devėnas**

(cerere de decizie preliminară formulată de Lietuvos Aukščiausiasis Teismas)

„Trimitere preliminară — Directiva 93/13/CEE — Domeniu de aplicare — Contracte încheiate cu consumatorii — Contract de prestări de servicii juridice încheiat între un avocat și un consumator”

Sumar — Hotărârea Curții (Camera a noua) din 15 ianuarie 2015

1. *Protecția consumatorilor — Clauze abuzive în contractele încheiate cu consumatorii — Directiva 93/13 — Domeniu de aplicare — Contract de prestări de servicii juridice încheiat de un avocat cu o persoană fizică — Includere*

[Directiva 93/13 a Consiliului, al zecelea considerent și art. 2 lit. (b) și (c)]

2. *Protecția consumatorilor — Clauze abuzive în contractele încheiate cu consumatorii — Directiva 93/13 — Obiectiv — Protecția părții mai vulnerabile — Aplicare în cadrul contractelor de prestări de servicii juridice*

(Directiva 93/13 a Consiliului, al zecelea considerent)

3. *Protecția consumatorilor — Clauze abuzive în contractele încheiate cu consumatorii — Directiva 93/13 — Domeniu de aplicare — Incidența caracterului public sau privat al prestării de servicii care face obiectul contractului — Inexistență — Excepție — Clauze negociate în contractele de prestări de servicii juridice*

[Directiva 93/13 a Consiliului, al zecelea și al paisprezecelea considerent și art. 2 lit. (c)]

4. *Protecția consumatorilor — Clauze abuzive în contractele încheiate cu consumatorii — Directiva 93/13 — Clauză abuzivă în sensul articolului 3 — Apreciere de către instanța națională — Criterii*

[Directiva 93/13 a Consiliului, art. 4 alin. (1) și art. 5]

1. Directiva 93/13 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii trebuie interpretată în sensul că aceasta se aplică contractelor standardizate de prestări de servicii juridice încheiate de un avocat cu o persoană fizică ce nu acționează în scopuri legate de activitatea sa profesională.

Astfel, după cum se arată în al zecelea considerent al Directivei 93/13, normele de drept uniforme în ceea ce privește clauzele abuzive trebuie să se aplice tuturor contractelor încheiate între vânzători sau furnizori și consumatori, astfel cum sunt definiți aceștia la articolul 2 literele (b) și (c) din directiva

menționată. Prin urmare, Directiva 93/13 definește contractele cărora li se aplică prin referire la calitatea contractanților, după cum aceștia acționează sau nu acționează în scopuri legate de activitatea lor profesională. Astfel, un avocat care prestează, cu titlu oneros, un serviciu juridic în favoarea unei persoane fizice care acționează în scopuri private este un vânzător sau furnizor în sensul articolului 2 litera (c) din Directiva 93/13. Prin urmare, contractul privind prestarea unui astfel de serviciu este supus regimului acestei directive.

(a se vedea punctele 20, 21, 24 și 35 și dispozitivul)

2. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctele 22 și 23)

3. Prin prisma obiectivului protecției consumatorilor pe care îl urmărește Directiva 93/13 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii, caracterul public sau privat al activităților vânzătorului sau furnizorului sau misiunea specifică îndeplinită de acesta din urmă nu pot să determine aplicabilitatea sau inaplicabilitatea directivei menționate. În această privință, articolul 2 litera (c) din Directiva 93/13 vizează orice activitate profesională publică sau privată, iar această directivă se aplică, după cum se menționează în al paisprezecelea considerent al său, de asemenea meseriilor, domeniilor de afaceri sau profesiilor de natură publică.

Prin urmare, întrucât este vorba despre servicii juridice prestate cu titlu oneros de către un avocat, împrejurarea că, în cadrul activităților lor, avocații sunt obligați să asigure respectarea confidențialității raporturilor lor cu „clienții-consumatori” nu constituie un obstacol în calea aplicării Directivei 93/13 în privința clauzelor standardizate ale contractelor privind prestarea de servicii juridice. Astfel, clauzele contractuale care nu fac obiectul unei negocieri individuale, în special cele care sunt redactate pentru o utilizare generală, nu cuprind, prin natura lor, informații personalizate referitoare la clienții avocaților a căror divulgare să poată aduce atingere secretului profesiei de avocat. Desigur, redactarea specifică a unei clauze contractuale, în special cea privind modalitățile de stabilire a onorariilor de avocat, ar putea eventual, cel puțin în mod incidental, să divulge anumite aspecte ale relației dintre avocat și clientul său care ar trebui să rămână secrete. Cu toate acestea, o astfel de clauză ar fi negociată individual și ar fi, pentru acest motiv, exceptată de la aplicarea Directivei 93/13.

(a se vedea punctele 25, 28 și 30-32)

4. Pentru a aprecia caracterul abuziv al contractelor care intră sub incidența Directivei 93/13 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii, natura serviciilor care fac obiectul acestor contracte trebuie să fie luată în considerare, conform articolului 4 alineatul (1) din directiva menționată coroborat cu al optsprezecelea considerent al său. Această apreciere trebuie efectuată de instanța națională sesizată luând în considerare această natură și raportându-se, în momentul încheierii contractului, la toate circumstanțele care însoțesc încheierea acestuia.

Astfel, în ceea ce privește contractele referitoare la servicii juridice, revine instanței naționale sarcina să ia în considerare natura specială a acestor servicii în aprecierea caracterului clar și inteligibil al clauzelor contractuale, conform articolului 5 prima teză din Directiva 93/13, iar în cazul în care există îndoieli să dea acestor clauze, în temeiul celei de a doua teze a acestui articol, interpretarea cea mai favorabilă pentru consumator.

(a se vedea punctele 33 și 34)